

Piotr Musiewicz

# Ruch oksfordzki (1833-1845)

Historia ruchu oksfordzkiego  
na tle nowożytnych relacji  
Państwo-Kościół w Anglii



Akademia Ignatianum ♦ Wydawnictwo WAM  
Kraków 2015

# Spis treści

Od Autora	7
Wstęp	9
ROZDZIAŁ 1	
Angielskie państwo konfesyjne (XVI–XIX wiek)?	15
1.1. Czasy Tudorów (1485–1603)	15
1.1.1. Henryk VIII i początki Kościoła państwowego	15
1.1.2. Edward VI i protestantyzacja Kościoła państwowego	33
1.1.3. Maria Tudor i próba rekatolicyzacji Anglii	40
1.1.4. Elżbietkański porządek polityczno-religijny	45
1.2. Czasy Stuartów (1603–1688)	53
1.2.1. „Nie ma króla bez biskupa”	53
1.2.2. Anglikański triumfalizm	59
1.2.3. Purytański porządek polityczno-religijny	66
1.2.4. Restauracja anglikanizmu	71
1.2.5. Ostatni król-katolik	78
1.3. Czasy przemian (1688–1712)	81
1.3.1. Rewolucja z 1688 roku i jej konsekwencje	81
1.3.2. Torysowska reakcja	93
1.4. Czasy Hanowerczyków (1714–1833)	97
1.4.1. Przemiany hanowerskie	97
1.4.2. W kierunku emancypacji katolików	106
1.4.3. Rozkład państwa konfesyjnego?	113

## ROZDZIAŁ 2

Historia ruchu oksfordzkiego (1833–1845)	129
2.1. Przyczyny zawiązania ruchu oksfordzkiego	129
2.1.1. Sekularyzacja Uniwersytetu Oksfordzkiego	129
2.1.2. Emancypacja różnowierców	137
2.1.3. Liberalizacja torysów	146
2.1.4. Erastianizm „rewolucyjnego parlamentu”	149
2.2. Antyliberalne wystąpienia Johna Keble’a i Richarda H. Froude’a a powstanie ruchu	153
2.3. Formowanie ruchu (1833–1835)	164
2.4. Spory wokół koncepcji religijno-politycznych ruchu po akcesie Edwarda B. Puseya (1835–1839)	184
2.5. Refleksja eklezjalno-polityczna Johna H. Newmana a idee ruchu (1839–1841)	207
2.6. Ku katolicyzmowi (1841–1845)	227
Bibliografia	255
Indeks osób	273
Summary	283